

A 1634/presidiet

Käsittelijä:
Puheenjohtajisto

Puheenjohtajiston mietintö koskien

jäsen ehdotusta itsenäisen palestiinalaisvaltion tunnustamisesta

1. Puheenjohtajiston ehdotus

Puheenjohtajisto ehdottaa,

että Pohjoismaiden neuvosto käsittelee asian istunnossa Reykjavikissa käymällä keskustelua ja äänestämällä niistä kolmesta ehdotuksesta, jotka nousivat esiin puheenjohtajiston kokouksessa 26. maaliskuuta 2015.

2. Taustaa

Puheenjohtajisto käsitteli vuonna 2012 vastaavansuuntaisen ehdotuksen A 1560/præsidiet: Jäsen ehdotus Palestiinan tunnustamisesta itsenäisenä valtiona. Tuolloin puheenjohtajisto ei asettunut tukemaan ehdotusta. Puheenjohtajisto hylkäsi ehdotuksen toteamalla, että Pohjoismaiden neuvoston tehtävänä ei ole ottaa kantaa kaukana Pohjois- ta tapahtuviin kansainvälisiin konflikteihin.

Vasemmistososialistinen vihreä ryhmä (VSG) korostaa ehdotuksessaan, että Pohjoismaiden tulee seurata Islannin ja Ruotsin esimerkkiä ja tukea kehitystä kohti itsenäistä Palestiinan valtiota Israelin rinnalla niin, että maat voivat toimia tasavertaisessa ja rauhanomaisessa rinnakkaiselossa rajanaapureina.

Käydessään keskustelua suhtautumisesta maailmalla käynnissä oleviin konflikteihin vasemmistososialistinen vihreä ryhmä korosti, että Pohjoismaiden neuvosto otti kuitenkin kantaa Ukrainan konfliktiin antamalla tilanteesta yhteisen julkilausuman Akureyrin teemaistunnossa huhtikuussa 2014.

3. Lausunnot

Håkan Svenning esitteli ehdotuksen vasemmistososialistisen vihreän ryhmän puolesta Tukholman istunnossa 28. lokakuuta 2014. Ehdotuksesta käytiin kiivasta keskustelua ja siihen osallistui useita poliitikkoja. Osa heistä tuki ehdotusta, mutta enemmistö suhtautui siihen kuitenkin kriittisesti.

Pohjoismaiden pääministerit keskustelivat Lähi-idän tilanteesta ja Ruotsin päätöksestä tunnustaa Palestiina valtiona Pohjoismaiden neuvoston Tukholman-istunnon yhteydessä järjestetyssä kokouksessa. Kokouksen jälkeen pidetyssä lehdistötilaisuudessa Ruotsin uusi pääministeri Stefan Löfven totesi seuraavasti:

"Pohjoismaat toivovat yksimielisesti kahden valtion ratkaisua Israelin ja Palestiinan välille. Toisaalta olemme yksimielisiä siitä, että eri Pohjoismaat etenevät asiassa eri tavoin. Pohjoismaiselle pragmatismille lienee tunnusomaista se, että etenemme eri tavoin mutta hyvässä hengessä kohti samaa tavoitetta."

Kysymys nousi uudestaan esiin istunnon huippukokouksessa. Tanskan pääministeri Helle Thorning-Schmidt lausui tuolloin seuraavasti:

"Uskon että moni paikallaolijoista toivoo, että Lähi-itään saataisiin rauha ja että alueelle löydettäisiin kahden valtion ratkaisu. Samalla olemme kuitenkin osittain eri mieltä siitä, miten ratkaisuun parhaiten päästään. Minun oma kantani, hallitukseni kanta ja Tanskan kansankäräjien enemmistön kanta on se, ettei se tässä vaiheessa edellytä Palestiinan valtion hyväksymistä. Näin ollen Tanskan hallitus ei tule tunnustamaan Palestiinan valtiota."

4. Puheenjohtajiston näkemykset

Istunnossa käyty keskustelu osoitti toisaalta selkeän toiveen rauhan aikaansaamiseksi Lähi-itään, mutta toisaalta sekä ministerit että parlamentaarikot olivat erimielisiä siitä, onko Palestiinan tunnustaminen oikea ratkaisu nykytilanteessa. Lisäksi ilmeni yleisesti erilaisia näkemyksiä siitä, pitäisikö Pohjoismaiden neuvoston toiminnan kansainvälisissä kysymyksissä rajoittua lähialueille, missä Pohjoismaiden neuvostolla on parlamentaarisen tason suoraa yhteydenpitoa.

Kysymys herätti jälleen laajaa keskustelua puheenjohtajiston kokouksessa Lysebusa joulukuussa ja Ahvenanmaalla tammikuussa 2015. Puolet puheenjohtajistosta halusi käsitellä ehdotuksen loppuun kokouksessaan ja hyväksyä aiemman version mietinnöstä, jossa ehdotuksena oli, että Pohjoismaiden neuvosto ei ryhdy lisätoimiin koskien jäsen ehdotusta itsenäisen Palestiinan valtion tunnustamisesta. Toinen puoli taas halusi lykätä asian lopullista käsittelyä seuraavaan puheenjohtajiston kokoukseen. Näin päätettiin, sillä presidentin ääni ratkaisi lopputuloksen äänten jakaantues-
sa tasan.

Osa käsittelyn jatkamisen kannalla olleista edustajista toivoi, että alkuperäistä ehdotusta muutettaisiin, ja liitteenä on presidentti Höskuldur Þórhallssonin lähettämä *muokattu jäsen ehdotus A 1634/presidiet*. Siinä todetaan mm. seuraavasti:

Pohjoismaiden neuvoston tammikuun 2015 kokouksen yhteydessä pidetty "Självstyrelserna i Norden – erfarenheter och visioner från ett fredsperspektiv" (Itsehallinnot Pohjolassa – kokemuksia ja visioita rauhantyon näkökulmasta) nosti esiin, että Pohjoismailla on aivan erityinen vastuu nostaa esiin rauhanomaisia ratkaisuja yhdessä Ahvenanmaan, Grönlannin ja Färsaarten kanssa osana pohjoismaista brändiä maailmassa, missä veljes-

Pohjoismaiden neuvosto

A 1634/presidiet

Käsittelijä:
Puheenjohtajisto

kansat ja naapurit eri syistä sotivat keskenään. Rauha on yksi pohjoismaista arvoista. On olemassa vahva halu siihen, että Pohjoismaat ja Pohjoismaiden neuvosto työskentelevät rauhanomaisten ratkaisujen löytämiseksi konflikteihin. Pohjoismaiden myönteinen profiili maailmalla rauhanomaisten ratkaisujen puolestapuhujana tuo Pohjoismaiden kansalaisille pohjoismaista hyötyä.

Pohjoismaiden neuvosto

A 1634/presidiet

Käsittelijä:
Puheenjohtajisto

Pohjoismaiden neuvostossa on viime vuosina ollut vallalla yhteinen näkemys, jonka mukaan neuvosto yhä enenevässä määrin käsittelee ulkoasiankysymyksiä. Tässä mielessä neuvoston julkilausuma teemaistunnossa Akureyrissä huhtikuussa 2014 oli luonnollista jatkoa yhteiselle näkemykselle. Vuoden 2014 teemaistunnon jälkeen yhteinen kanta on ollut se, että ulkopoliittiset kysymykset ovat osa Pohjoismaiden neuvoston tehtäviä. Neuvosto korostaa ulkopoliittisten kysymysten käsittelyssä ja toiminnassa demokratiaa ja kansainvälisiä velvoitteita.

Ehdotuksen tekijän mielestä jäsenehdotuksen toisesta että-lauseesta on olemassa laajempi yksimielisyys ja hän ehdottaa siksi, että ensimmäinen että-lause poistetaan ja että toiseen että-lauseeseen tehdään pieniä muutoksia.

5. Päätelmät

Puheenjohtajisto ehdottaa,

että Pohjoismaiden neuvosto käsittelee asian istunnossa Reykjavikissa käymällä keskustelua ja äänestämällä niistä kolmesta ehdotuksesta, jotka nousivat esiin puheenjohtajiston kokouksessa 26. maaliskuuta 2015.

Kööpenhaminassa 26. maaliskuuta 2015

*Höskuldur Þórhallsson (F), Islanti   Marit Nybakk (A), Norja
Karin Gaardsted (S), Tanska   Phia Andersson (S), Ruotsi
Guðbjartur Hannesson (A), Islanti   Hogni Hoydal (T), Färsaaret*

Jäsenehdotukseen on tehty seuraavat varaukset:

Varauma 1

Puheenjohtajisto ehdottaa, että Pohjoismaiden neuvosto ei ryhdy lisätoimiin koskien jäsenehdotusta A 1634/presidiet itsenäisen palestiinalaisvaltion tunnustamisesta.

Kööpenhaminassa 26. maaliskuuta 2015

*Juho Eerola (ps.),   Kimmo Sasi (kok.),
Bertel Haarder (V),   Michael Tetzschner (H)
Anders Eriksson (ÅF)   Hans Wallmark (M)*

Varauma 2

Pohjoismaiden neuvoston puheenjohtajisto pyytää neuvoston jäseniä kehottamaan omia hallituksiaan tukemaan aktiivisesti kahden valtion, Israelin ja Palestiinan, ratkaisua ja jossakin vaiheessa itsenäisenä valtiona, sillä se edistäisi kaikkein tehokkaimmin rauhan syntymistä.

Puheenjohtajisto ehdottaa myös, että Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden hallituksille, että ne kehottavat israelilaisia ja palestiinalai-

sia – Pohjoismaiden tuella – pyrkimään rauhaan ja sovintoon kansainväliseen oikeuteen ja YK:n päätöslauselmiin pohjautuvalla rauhansopimuksella.

Reykjavíkissa 27. lokakuuta 2015

Höskuldur Þórhallsson (F)
Steingrímur J. Sigfússon (VG)

Marit Nybakk (A)

Pohjoismaiden neuvosto

A 1634/presidiet

Käsittelijä:
Puheenjohtajisto